

KERST- EN NIEUWJAARSBRIEF UIT SURINAME

december 2017

Beste familieleden, vrienden en bekenden
in Nederweert, Weert en omstreken
Hier ben ik dan weer met een rondzendbrief,
inmiddels al de vierde op rij.
Veel plezier met het lezen ervan!

Kerstmis op het zuidelijk halfrond

De Belgische kardinaal Godfried Danneels heeft ooit geschreven, dat hij het heel moeilijk zou vinden om op het zuidelijk halfrond te leven. Immers, de wijze waarop het liturgisch jaar met zijn feestdagen vervlochten raakte met de seizoenen in ons Avondland waar het zijn eerste bedding vond, is helemaal niet toevallig. Kerstmis is voor velen van ons verbonden met kou, gezelligheid binnenshuis, en Pasen met de ontluikende lente: het Licht komt in de kerstnacht de wereld verlichten, bescheiden nog, en tegen Pasen breekt het door met de zon. *En toch...*, aldus de kardinaal, *het christendom mag niet opgesloten raken in een bepaalde cultuurbeleving, zelfs niet in een klimaat, omdat God de God van alle mensen is en de heilsgeschiedenis alle kosmische omstandigheden overstijgt.*

Dat is een gewaarwording, die ik ook dit jaar weer aan den lijve mag ondervinden: alle dagen warmte, gelukkig in deze regentijd regelmatig afgewisseld door hevige regenbuien, waarna wat koelte: 'Dat is jouw weer, pater', zeggen de mensen en ze hebben het bij het rechte eind. Ze weten dat ik als 'bakra', blanke, soms afzie van de hitte. Zo was ik op 5 december op een lagere school hier vlakbij, het had flink geregend en de leerkrachten klaagden, het behoorlijk koud te vinden bij 23 graden 's morgens. Een dun vestje kon dus geen kwaad. En ik bij het zien daarvan nog meer transpireren... Die 5e december heet hier overigens 'Kinderdag', een feest dat na 1975, het jaar van de onafhankelijkheid, Sinterklaas heeft afgelost. Die was té Nederlands, té 'rooms' ook: een bisschop, en daarom kwam Kinderdag hiervoor in de plaats. De oudere generatie kent de vertrouwde Sinterklaasliedjes echter nog heel goed. Op deze Kinderdag was ik dus uitgenodigd in de Sint-Ignatiuschool. 350 kinderen stonden om 7.30 uur opgesteld op de speelplaats. Eerst vlaggenparade, dan volkslied: 'God zij met ons Suriname, Hij verheff' ons heerlijk land' ... Daarna psalm 121, luidop gebeden door de hele school: 'Ik sla mijn ogen op naar de bergen, ...'. Helemaal uit het hoofd! En toen de zegening van kinderen, leerkrachten en lokalen. Dat alles in de openlucht, rond de adventskrans. Mooi toch!

*God zij met ons Suriname,
Hij verheff' ons heerlijk land.
Hoe wij hier ook samen kwamen,
aan zijn grond zijn wij verpand!
Werkend houden w'in gedachten:
'Recht en waarheid maken vrij!'
Al wat goed is te betrachten,
dat geeft aan ons land waardij!*

Decembergevoel

Vandaag, derde zondag van de advent, warm zoals altijd, geen zweem van sneeuw of kou, voor mij een leven lang toch de vertrouwde elementen van de zogenaamde donkere dagen voor Kerstmis. Is er ook leven mogelijk zonder die dingen? Ja toch! Vanmorgen had ik hier in de kerk om acht uur de zondagsdienst. Veel volk. De misdienaars hebben de derde kaars aangestoken en daarna zijn de vele kinderen in de kerk naar de kindernevendienst gegaan om op hun eigen manier met de lezingen bezig te zijn. Er hing iets van verlangen in de lucht, want de mensen hier hebben nogal veel om naar te verlangen, want het gaat nog altijd slecht met dit mooie land! Toch zijn we op 8 december, het grote Mariafeest, samengekomen als Salvatoriaanse Familie en hebben het eens gegeven jawoord hernieuwd. 8 december 1881 zijn de salvatorianen gesticht, dit jaar dus 136 jaar geleden.

Op hetzelfde uur - zes uur in de namiddag - was de kathedraal volgestroomd met mensen voor wie 8 december een heel andere betekenis heeft: 35 jaar

geleden werden op deze dag 15 tegenstanders van het militaire regime op koelbloedige wijze om het leven gebracht. Een zaak die de gemoederen nog altijd bezighoudt en waaraan maar geen einde komt. Weer eens hebben vertegenwoordigers van de verschillende stromingen in het land het woord gevoerd en de toenmalige machthebbers ter verantwoording geroepen: 'Kiezen voor recht en waarheid (volkslied!) of voor 'neks no fout'. Het is een jaarlijks terugkerend ritueel geworden en dat zal vermoedelijk ook zo blijven. Onze bisschop, nooit verlegen om zijn stem te verheffen, heeft onlangs een commissie van goede diensten in het leven geroepen met als doel de waarheidsvinding. Dit is ook advent: 'Bereid (of is het 'berijd?') de weg van de Heer, maak zijn paden recht'. Om maar te zeggen, dat je ook zonder 'hagel, sneeuw en kou' een advents- en kerstgevoel kunt hebben. In ons zangboek Jubilate hebben ze daar trouwens mooi een mouw aan gepast: *'Het waaide en 't regende en 't was er zo nat, de dauw lag op de daken'*. En 'Midden in de winternacht' is *'Midden in de donk're nacht'* geworden. Bij gebrek aan winter! Ook dat laat zich goed zingen. Mooi toch!

Zaterdagmorgen al voor zes uur naar de kathedraal voor de zogenaamde 'Auroramis', de eerste dag van de kerstnoveen als voorbereiding op het komende feest. 'Aurora' heeft te maken met de aanbreekende dageraad. Caraïbische traditie. Mooi dat ook eens mee te maken: 'eine oet Ni-jwieert' gezeten onder de kroonluchters van de Dekenale Stadskerk in Weert. Veel mensen zijn gekomen. Na afloop koffie, choco of thee. En dan vlug naar huis, want het spreekuur begint.

Komende kerstavond is de kinderdienst om zes uur en om negen uur hebben we de nachtmis, wegens plaatsgebrek op twee locaties: kerk en parochiezaal, uitzending op groot scherm. Bewaking buiten op de parkeerplaats en achter in de kerk. Vooral tijdens de communie op je hoede zijn: handtassendieven... Tweede kerstdag zijn onze zieken en bejaarden uitgenodigd. Hier mag je nog 'oudjes' zeggen, zonder van 'betutteling' beticht te worden. Dit jaar geen telefoon van het kabinet van de 'first lady'! Toch beleeft de liefdadigheid weer hoogtijdagen. Volgens de 'lady' en haar entourage zijn de mensen van de Kerk sowieso al goed verzorgd. En ze heeft nog gelijk ook, want dank zij sponsoring uit binnen- en buitenland kan het feest gewoon doorgang vinden. Mooi toch!

Binnenland

Intussen al bijna anderhalf jaar in Suriname en nog nooit in het binnenland geweest. Dat kon niet, vond een van de cantors van onze kerken, professor aan de universiteit en voorzitter van de SLS (salvatoriaanse leken in Suriname). Dus mocht ik mee met een excursie van studenten en professoren naar het binnenland, meer bepaald naar Moengo (bauxietwinning) en Tamarin (missiepost). Een simpel bootje bracht ons over de Cotticarivier naar waar we moesten zijn. In het gezelschap bevonden zich ook studenten bouwkunde op stage uit Antwerpen. Zij zouden in Tamarin onderzoeken doen met het oog op restauratie van een totaal onderkomen internaatsgebouw, dat nog altijd eigendom is van het rooms-katholiek bisdom. Ook kennismaat met twee dames van de universiteit van Amsterdam, die onderzoek kwamen doen naar de bouwsubstantie van joodse gebouwen in Suriname. Hadden blijkbaar nog nooit een priester van nabij gezien, zaten vol vragen en vroegen me dus het hemd van het lijf. Mooi toch!

Oud en Nieuw

En na Kerstmis zal het weer vlug Nieuwjaar zijn. Tijd voor een terugblik op het oude jaar 2017, dat weer achter ons ligt. Voor de één een tevreden terugkijken, voor de ander wellicht met gemengde gevoelens. Ook parochieel hebben wij veel beleefd wat ons dankbaar doet terugkijken.

Wij hadden diensten allerhande, feestelijke, droevige en andere - en hebben veel mensen mogen bereiken.

Zomer 2018, waarschijnlijk in de maanden augustus en september - het ligt nog niet helemaal vast - zal ik voor vakantie naar Europa komen. Twee jaren zijn dan om en de vraag zal worden gesteld: nog een jaartje bijtekenen, of terug naar de heimat? Ik laat het antwoord open en blijf er kalm en gelaten bij. 'God was al lang bezig in jullie Kerk voordat jullie er waren', zei paus Franciscus laatst tegen een groep nieuwe bisschoppen. 'En Hij blijft ook bezig wanneer jullie weer vertrekken'. Een waarheid als een koe, die mij doet relativiseren. Ik heb gedaan wat van mij werd gevraagd en 'wat de toekomst brengen moge', dat zien we wel... Spijt ervan heb ik in ieder geval niet! Mooi toch!

Onze parochie digitaal!

Wij zijn intussen ook digitaal gegaan als parochie. Sinds enige tijd is er de vernieuwde website: <http://www.rkparnoord.org/> en we zijn ook op facebook: <https://facebook.com/rkparochienoord/>. Ook ons bisdomblad OMHoog kan voortaan digitaal worden gelezen: www.omhoog.org. Bij Paulus lees ik: 'Gods boodschap kan niet opgesloten worden' (2 Tim. 2, 9), m.a.w. we zullen de verkondiging steeds weer moeten aanpassen aan de veranderende tijden. Het internet en facebook behoren nu eenmaal tot onze tijd en je kunt niet doen, alsof deze niet zouden bestaan. Zo kan mijn Indiase confrater pater Kumar met zijn dagelijkse overdenkingen op facebook heel wat mensen bereiken. Een moderne vorm van verkondiging. Mooi toch!

Kerst- en nieuwjaarswensen

Vrede zij u en dagen van zegen.

Licht in het donker.

Een lied dat blijft klinken.

Een plek waar het goed is.

Iets om voor te leven.

Een vurige wens.

En soms op je weg

een engel van een mens.

Een zalige Kerstmis
en vrede en alle goeds
in 2018!

pater Jan Verboogen SDS
Driekoningenparochie
Verlengde Mahonielaan 27
Paramaribo
Suriname